

Els veïns de les Gavarres després de l'incendi: «Fa por tornar-hi, però aquí tinc la meva vida»

El foc de principis de juliol va deixar al seu pas molt més que 2.400 hectàrees d'espai natural cremades: també va arrasar un santuari d'animals i va sembrar entre els veïns la por que una catàstrofe d'aquesta magnitud es pugui repetir

La natura, però, no va ser l'única que va patir aquell fatídic divendres 3 de juliol. Enfilant la carretera, es poden veure les cases dels veïns que conformen l'únic teixit humà que conviu en aquestes muntanyes. Entre ells hi ha Cristina Martínez. Ara observa el que queda del que defineix com el seu «santuari», un espai on, juntament amb el seu marit, Rubèn Garcia, han acollit i cuidat animals en situació d'abandonament, una tasca que han dut a terme pràcticament tota la vida. En aquesta finca de les Gavarres hi tenien gossos, gats, cavalls, una cabra, una xaia, gallines i guacamais. «La finca és propietat d'un amic nostre, i farà uns deu anys ens va donar permís per poder-hi tenir els nostres animals». A poc a poc, el matrimoni, amb l'ajuda d'amics, va construir casa seva, l'espai amb menjadors per als gats, el galliner i la resta d'instal·lacions destinades a cuidar uns animals que, com remarca Martínez, són la seva família. De tot això, ja no en queda res. Aquell divendres, «em van trucar per avisar que hi havia foc a la zona, i vaig pujar cap allà ràpid». El seu marit ja hi era. Martínez no sap dir quant temps van tenir exactament per evacuar els animals perquè, explica, «per mi va ser etern». El que sí que recorda amb una nitidesa absoluta són els helicòpters sobrevolant la finca i els pagesos «fent de tallafocs» mentre les flames avançaven muntanya amunt: «Les pinyes dels arbres sortien volant, cremant». Mentrestant, ella i el seu marit, junt amb amics i persones que no coneixien, anaven agafant els animals i posant-los en transportins. Fins i tot van aconseguir resguardar els cavalls: «A un camp de davant que no s'ha cremat, els vam deixar en un racó amb la xaia». Tot i això, el foc els trepitjava els talons i els va acabar envoltant. «L'última imatge que tinc és sortir de casa i veure gats que m'estaven mirant, però jo ja no en podia agafar més». Paral·lelament, a la finca veïna, Cebrià i la seva dona, Conxita, observaven el foc des de dins de casa seva, una masia antiga de pedra propietat de la família de Cebrià, i on el matrimoni viu junt des de fa més de cinquanta anys. Feia només unes hores, Conxita era a la Bisbal d'Empordà fent la compra quan va rebre l'avis de l'incendi. Va arribar a casa com va poder —en aquell moment les autoritats ja començaven a tallar carreteres— i, juntament amb el seu marit, van observar com el seu entorn s'anava calcinant. Conxita també recorda com «la gent de pagès van ser els primers a venir a ajudar»: «Hi havia un jove que va passar amb el tractor i vaig patir molt per ell. Encara pensava que es cremaria perquè tenia el foc just al darrere». Per a Cebrià el pitjor que podien fer en aquell moment era «marxar de casa»: «A dins et poden cremar portes i finestres, però ja tens temps per sortir. La pedra, però, no crema mai». Tot i això, el matrimoni remarca, encara amb nervis, «l'asfíxia» que van sentir a causa del fum. Les pèrdues materials del matrimoni es resumeixen en «dues bales de palla i un cobert» on hi havia aparcat el seu tractor —abans de jubilar-se es dedicaven a la pagesia—. Les nou gallines que tenen i el ramat de catorze ovelles, en canvi, van sortir il·lesos de tot plegat. Amb tot, Cebrià i Conxita encara pateixen les conseqüències tant físiques com psicològiques de l'incident. Ella explica que el mateix dia de l'incendi «només vaig dormir una hora» i que, encara ara, «quan veig Bombers corrent per aquí, em fa l'efecte que tornarà a passar un incendi com aquest. Ho vam passar molt malament». «Estava cantat, que en passaria una així», diu Cebrià. El seu pare, explica, ja havia estat testimoni d'incendis a les Gavarres. El que els va sorprendre, però, va ser la «rapidesa» amb què el foc de principis de juliol es va propagar. Per la seva banda, Cristina Martínez lamenta la pèrdua de tres dels membres del seu santuari: dos gossos i una cabra cega. La resta dels animals, per sort, els ha pogut anar reubicant en diferents espais gràcies a coneguts seus dins el món animal. «Els guacamais els tinc amb un amic meu, i estan

superbé amb ell. La xaia també me l'estan cuidant, però està en estat crític perquè té cremades». Diversos animals han patit cremades a les potes i als bigotis, i també les conseqüències d'haver inhalat tant de fum. Malgrat tot, Martínez té clar que vol continuar endavant i reconstruir, com sigui, el seu santuari a les Gavarres. «En breu em reuneixo amb l'Ajuntament per mirar els danys i veure com podem reconstruir-ho i seguir ajudant els animals». «Fa una mica de por tornar-hi, però aquí tinc la meva vida», afirma Martínez, tot afegint que les Gavarres s'han de cuidar més, i amb urgència. «Això que ha passat ha de servir perquè entre tots tinguem els boscos més nets i per redactar un protocol d'evacuació i protecció d'animals en cas d'incendis i altres emergències».

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/baix-emporda/2026/07/19/els-veins-les-gavarres-despres-132587192.html>